

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 02.12.1997, sp. zn. 2 Cdon 774/97, ECLI:CZ:NS:1997:2.CDON.774.1997.1

Číslo: 61/1998

Právní věta: Rozhodnutí o povolení obnovy řízení (§ 234 odst. 1 o. s. ř.) není ve smyslu ustanovení § 239 o. s. ř. rozhodnutím ve věci samé.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 02.12.1997

Spisová značka: 2 Cdon 774/97

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obnova řízení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 234 odst. 1
§ 239

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61

Rozhodnutí o povolení obnovy řízení (§ 234 odst. 1 o. s. ř.) není ve smyslu ustanovení § 239 o. s. ř. rozhodnutím ve věci samé.

(Usnesení Nejvyššího soudu z 2. 12. 1997, [2 Cdon 774/97](#))

Usnesením ze dne 7. 2. 1997 Krajský soud v Plzni potvrdil usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 31. 10. 1996, jímž byl zamítnut návrh na obnovu řízení vedeného u téhož okresního soudu pod sp. zn. 11 C 179/94, a zároveň vyslovil přípustnost dovolání s odůvodněním, že „...otázka způsobilosti navrhovaných důkazů a rozhodnutí být důvodem obnovy řízení podle § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. má po právní stránce zásadní význam...“.

Proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jímž se domáhal zrušení usnesení soudů obou stupňů a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení, aby tak mohlo být vyhověno jeho návrhu na obnovu původního řízení. Dovolatel (kromě polemiky s právními závěry soudů obou stupňů, jež - podle jeho názoru nesprávně - vycházely v původním řízení vedeném pod sp. zn. 11 C 179/94 z vadného posudku znalce V. B.) vyjádřil právní názor, že v návrhu na obnovu řízení „... předkládal nové důkazy, které soud dosud neměl možnost zvažovat...“, jimiž by dosáhl „...prověření správnosti hodnocení cílového určení pozemku parc. č. 117/1 v H. L. a tudíž jeho

zařazení pod ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 393/1991 Sb.“.

Nejvyšší soud usnesením dovolání odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 236 odst. 1 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Přípustnost dovolání proti usnesení upravuje v první řadě ustanovení § 238a o. s. ř. O žádný z případů v tomto ustanovení zmíněných však ve věci nejde (a žalobce se jich ani nedovolává). Použitelnost ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř. není dána proto, že usnesení odvolacího soudu není usnesením měnícím, nýbrž potvrzujícím, a napadené rozhodnutí nelze podřadit ani ustanovení § 238a odst. 1 písm. b) až f) citovaného ustanovení. Vady řízení a rozhodnutí, s nimiž ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. spojuje přípustnost dovolání proti každému rozhodnutí odvolacího soudu (s výjimkami zakotvenými v odstavci druhém) a k nimž je dovolací soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), v dovolání rovněž namítány nejsou a ze spisu nevyplývají.

Protože podle ustanovení § 238a a § 237 odst. 1 o. s. ř. dovolání přípustné není, zbývá posoudit podmínky přípustnosti určené v § 239 o. s. ř., kterým argumentuje dovolatel.

Ustanovení § 239 o. s. ř. podmiňuje přípustnost dovolání proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, tím, že jde o usnesení ve věci samé, a to bez zřetele k tomu, jde-li o případ, kdy vyslovení přípustnosti dovolání zvažuje odvolací soud (§ 239 odst. 1 o. s. ř.) nebo (za splnění podmínek určených v ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř.) soud dovolací.

Pojem „věc sama“ je právní teorií i soudní praxí vykládán jednotně jako věc, která je tím předmětem, pro nějž se řízení vede. V řízení, v němž jde o to rozhodnout spor o právo mezi účastníky, kteří stojí proti sobě v postavení žalobce a žalovaného, je tedy za věc samu (v teorii se uvádí také věc hlavní) pokládán nárok uplatněný žalobou, o němž má být v příslušném řízení věcně rozhodnuto (§ 79 odst. 1 o. s. ř.).

V posuzovaném případě je „věcí samou“ požadavek na „...určení neplatnosti smlouvy o převodu nemovitostí a uložení povinnosti prodeje majetku...“, o němž bylo rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 28. 7. 1995, č. j. 11 C 179/94-13, ve znění rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11.6.1996, sp. zn. 11 Co 765/95.

Rozhodnutí o povolení obnovy řízení (§ 234 odst. 1 o. s. ř.) je naproti tomu rozhodnutím výlučně procesní povahy, protože je způsobilé založit účastníku jen právo procesní, totiž nové projednání věci (nyní již ve smyslu věci samé) podle ustanovení § 235 odst. 1 o. s. ř. Rozhodnutí o povolení obnovy tedy neřeší věc samu (vymezenou návrhem, případně žalobou), ale pouze jedinou – a to procesní – otázku, totiž zda věc sama bude v případném obnoveném řízení projednána znovu. Teprve v případě kladného zodpovězení této otázky, tedy nabude-li rozhodnutí o povolení obnovy právní moci, projedná soud v obnoveném řízení věc samu znovu, bez ohledu na to, že již bylo o ní pravomocně rozhodnuto (§ 159 odst. 3 o. s. ř.). V případě změny napadeného rozhodnutí ve věci samé je pak toto původní rozhodnutí nahrazeno novým.

Rozhodnutím odvolacího soudu o přípustnosti dovolání není dovolací soud bez dalšího vázán. Zákon totiž neposkytuje odvolacímu soudu v tomto směru volné uvážení. Možnost vyslovit přípustnost dovolání je vázána na splnění zákonných předpokladů. Dovolací soud je oprávněn správnost závěrů odvolacího soudu přezkoumat a vyvodit závěry z toho, že odvolací soud vyslovil přípustnost dovolání

v rozporu se zákonem, neboť jinak by účastníku bylo přiznáno více práv, než mu podle zákona náleží. Právo posoudit v každé věci přípustnost opravného prostředku je právem soudu, který je povolán o tomto opravném prostředku rozhodnout, tedy - jde-li o dovolání - Nejvyššímu soudu.

Protože -jak výše uvedeno - rozhodnutí podle ustanovení § 234 odst. 1 o. s. ř. o povolení obnovy řízení není usnesením odvolacího soudu ve věci samé ve smyslu ustanovení § 239 o. s. ř., nemůže být dovolání přípustné ani podle ustanovení § 239 o. s. ř. Dovolací soud je tedy - aniž se mohl zabývat posuzováním jeho důvodnosti -jako nepřípustné podle ustanovení § 243b odst. 4 a § 218 odst. 1 písm. c) o. s. ř. odmítl.